

16. Vrh kmetijskih in živilskih podjetij

1. junij 2016

Konferenčni center Perla, Nova Gorica

*Moderne politike EU – umestitev kmetijstva in živilstva v
Strategijo pametne specializacije II. del*

SRIP Hrana - *utopija ali racionalnost?*

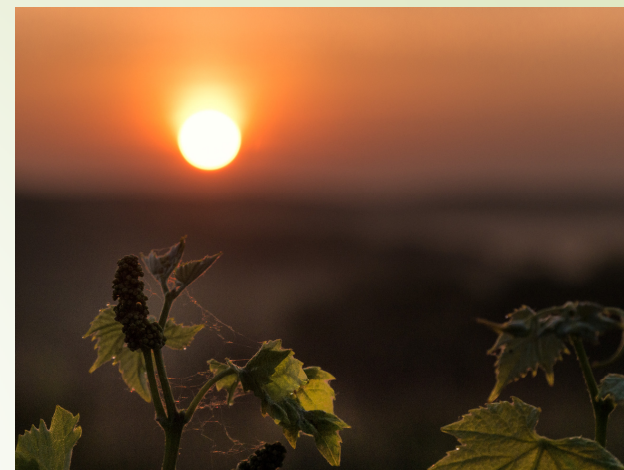
Prof. dr. Emil Erjavec

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta



Vprašanja

- I. Kako razumeti **SRIP**?
- II. Ali **agroživilstvo** „sodi“ k pametni specializaciji?
- III. Kako smo pristopili doslej?
- IV. Kaj smo se **naučili**?
- V. Kako narediti SRIP Hrana **po meri**?



I. Kako razumeti SRIP Hrana?

- **SRIP** = *strateška razvojno-inovacijska partnerstva*
- Skupina za **opredelitev strateških usmeritev** in razvojnih prioritet na področju verige hrane
 - *z namenom pridobitve javnih podpor za zasebne aktivnosti*
- **Skupina odločevalcev in interesnih predstavnikov**
 - *akterjev gospodarstva (podjetij), raziskovalne sfere, ter vladnih in nevladnih predstavnikov (GZS, KGZS, ...)*
- Skupina za iskanje **vzajemnih interesov** gospodarstva in raziskovalnih skupin
- **Agroživilski grozd/cluster/mreža za razvoj**



II. Zakaj agroživilstvo in SPS?

➤ *Zunanji razlogi*

- **globalne** spremembe in zaostren tržni spopad
- spremembe v **tehnologijah, organiziranju, preferencah** potrošnikov, nove paradigme razvoja

➤ *Notranji razlogi*

- **strateška panoga**, potrebna strateške prenovne
- stagnacija sektorja, omejen razvoj podjetij
- neizkoriščeni **potenciali** kolektivnih akcij
- sledenje ali inovacija?
- obstoj podpor (nadomestitev dela zasebnih stroškov)



III. Dosedanji pristop?

- **Pobudo za organizacijo SRIP** (januar/februar 2015):
 - prevzela **GZS ZKŽP** (dr. T. Zagorc) in **UL** (dr. E. Erjavec)
 - legitimiranje skozi prijavitelje lanskih projektnih idej
 - preprečevanje neracionalnih pristopov in vodij
- **Cilj:**
 - *enovit pristop, vključitev vseh realnih akterjev, organiziranje pred prijavo na razpis*
- **Preverjanje pobude in potreb (marec/april 2016)**
 - predstavniki podjetij in dejavnosti
 - predstavniki raziskovalne sfere
- **Enotni interes izkazan!**



IV. Dosedanja spoznanja?

- **Šibke povezave v razvoju in nezaupanje:**
 - **med podjetji; med podjetji & raziskovalno sfero**
 - potenciali prisotni, a premalo spodbud in možnosti
- **Razvoj prisoten, a domači zaostaja**
 - vidijo potrebe po kolektivnih akcijah za razvoj, vendar večina ne verjame, da imajo lahko koristi od shem podpor
 - **skepsa**: prvi razpis na tem področju ni prilagojen razmeram
- **Gremo v SRIP, ampak večina brez prevelikih pričakovanj**
 - „ni preveč, če sploh krojeno za nas“
 - „kaj bomo mi imeli od tega“?
- ... morda pa ne le bo zgrešena priložnost...

V. Ukrojitev SRIP Hrana?

- ▶ **SRIP Hrana** ima smisel, le če bo krojen po potrebah in možnostih gospodarstva in raziskovalne sfere,
 - ▶ ... vendar tudi omogočal postopen spremembe in napredek
- ▶ **Prijavitelj GZS – ZKŽP:**
 - ▶ koordinator in posrednik, širitev aktivnosti
 - ▶ vključeni vsi zainteresirani partnerji s svojimi vložki (delo)
- ▶ SRIP ne more nadomestiti državnih strategij, lahko pa:
 - ▶ definira **potrebe**, skupne **usmeritve** in **aktivnosti** razvoja
 - ▶ opredeli **prioritetna področja**,
 - ▶ kjer je potrebno dodatno vlagati znanje/javna/ zasebna sredstva
 - ▶ Vpliv na raziskovalno sfero in posredno na izobraževanje kadrov
 - ▶ pristop od sredine verig navzdol in navzgor
 - ▶ središčna točka **zainteresirana živilska podjetja**



V. Ukrojitev SRIP Hrana?

➤ **Predpogoj:**

- *Odprava administrativnih ovir za vključitev agroživilskih verig v SPS*

➤ **Priprava** strateškega koncepta s pomočjo delavnic

- Prioriteta: poglobljena izbira projektnih idej

➤ **Projektne mreže** (sofinancirano s SRIP):

- iskanje partnerjev
- definiranje nalog in njihovo koncipiranje
- izobraževanje in trening partnerjev – strateške delavnice
- opredelitev posameznih projektov
- priprave na razpis



V. Ukrojitev SRIP Hrana?

- ▶ **Tipi projektnih mrež** (sofinancirano s SRIP):
- ▶ **vertikalni znotraj dejavnosti po verigah vrednosti**
 - ▶ različni člani v agroživilski verigi
 - ▶ npr. „shema govejega mesa višje kakovosti“, „seneno mleko“; „slovensko jabolko“, „vino Slovenije“,... (provokacija)
- ▶ **horizontalni med dejavnostmi**
 - ▶ npr. „ekološko proizvodi“, „funkcionalna živila X“, učinkovina X za potrebe različnih panog
- ▶ **inovacijsko-razvojni znotraj dejavnosti:**
 - ▶ post-harvest tehnologije sadje; tehnologije priprave mesa za trg, razvoj učinkovine X za uporabo v panogi X, tehnologije pridelave, ali predelave...
- ▶ **Drugo:**
 - ▶ demonstracijski centri in učni inkubatorji
 - ▶ sistemi sledljivosti in ugotavljanja kvalitete

Verjamemo v zgodbo?

- **Ne gre zato, ali verjamemo, ali ne,**
 - ampak gre zato, da je le v kadrih, kreativnosti in znanju (tehnološko, ekonomsko in organizacijsko) rešitev za panoge s tako ekonomijo obsega...
- **Zaključek: pristopimo k organiziranju SRIP Hrana...**

